

Identitat Digital amb l'eduCAC

[Resum de la sessió del 18 d'abril de 2024 a la Xarxa Territorial de Cultura Digital del Departament d'Educació]

1. El concepte

La identitat digital és el **conjunt de dades i d'informació relatives a una persona o a una empresa o entitat que ens representa.**

Es construeix a través del **rastre o petjada digital** que genera la nostra interacció amb internet, fonamentalment de dues formes diferents:

- A través de les **dades que facilitem quan ens registrem en serveis web** de tota mena i els utilitzem (correu electrònic, xarxes socials, plataformes audiovisuals, comerços en línia, etc.). Tot allò que compartim a les xarxes socials (fotografies, vídeos, fer *likes*, fer comentaris...) també construeix la nostra identitat digital.
- A través de les **dades que la nostra navegació genera** i que es recullen a través de les galetes o *cookies*. Tot aquest volum ingent de dades que produïm es processa per obtenir informació segmentada i usable per a qualsevol empresa o entitat i normalment amb finalitats comercials o d'altres tipus.

Tot plegat ens descriu i determina la nostra reputació digital, és a dir, es tracta d'allò que som per als altres segons el que la xarxa diu de nosaltres.

Tot i que tenim una capacitat d'actuació limitada sobre la nostra identitat digital perquè en la majoria de serveis digitals que utilitzem de forma gratuïta paguem amb la cessió de les nostres dades, **sí que comptem amb eines i recursos personals i tecnològics per tenir-ne cura**, fonamentalment amb una navegació i un ús de la tecnologia més conscient.

Tenir cura de la nostra identitat digital és bàsic en el món digital que habitem, tant per no patir fuites no desitjades de la nostra informació privada i personal que puguin comprometre qualsevol àmbit de la nostra vida, com per evitar situacions de tensió entre el pla físic i el pla digital:

- **Sigues el *community manager* de la teva ID:**
 - o Reflexiona sobre què vols explicar de tu a les XXSS, i que no entri en tensió amb qui ets en el pla físic.
 - o Abans de publicar res, dóna-hi un tomb.
 - o Assegura't que tot el que publiquis no et causarà problemes.
 - o Sigues curiós amb la informació dels altres.
- **Sigues el tallafoc de la teva ID:**
 - o Navega amb les alertes enceses: acceptar *cookies* sense pensar, donar tota la informació que ens demanen si no és estrictament necessària, visitar URLs desconegudes... Tot això ens pot complicar la gestió de la identitat digital.
 - o Dona la informació bàsica i valora si el servei és tan important com per a facilitar tantes dades.
 - o Googlejat periòdicament.
 - o Troleja a l'algoritme. Intenta sortir de la teva bombolla de filtres!

2. La identitat digital a l'aula

Els materials de l'eduCAC destinats a treballar la identitat digital, tant per primària com per secundària tenen un doble objectiu:

- **Prendre consciència de com es genera** la nostra identitat digital en base al nostre ús d'internet i les diverses aplicacions, i per fer-ne un ús més racional i conscient, i disposar de recursos personals per tenir-ne cura.
- Generar un espai de **reflexió** a l'aula en relació amb la **configuració de la identitat digital individual i la seva relació amb la física**, en un moment vital dels joves en el qual estan, precisament, cercant i construint la pròpia identitat.

En aquest sentit, l'itinerari Identitat digital de l'eduCAC compta amb tres eixos diferenciats:

- **Dons mons, una sola realitat.** Reflexió inicial sobre el concepte d'identitat i la nostra capacitat per construir-la, per a situar-la després en el pla digital i com s'interrelacionen.
- **Vivint en bombolles.** Aprofundim en el funcionament i les conseqüències de la personalització de continguts i els algorismes per introduir el concepte de "bombolla de filtres": perquè ens arriben uns continguts i no uns altres? Quins són els pros i els contres de viure hiperconnectats?
- **Xarxa pública i vida privada.** Es treballa a fons els conceptes d'identitat digital i rastre o petjada digital, i com es relacionen amb el valor que donem a la intimitat.

Els eixos són els mateixos tant en el material desenvolupat per a primària, com per a secundària, i us els enllacem a continuació.

- [Identitat digital – secundària](#)
- [Identitat digital – primària](#)

Al programa eduCAC també trobareu més recursos per reflexionar a l'aula sobre l'ús de la tecnologia i internet: *influencers*, sobreexposició, *postureig*, ciberassetjament, com funciona la publicitat a internet, riscos i oportunitats de l'ús del mòbil, etc. A continuació us enllacem les unitats didàctiques relacionades:

- **Personatges.** Els personatges de ficció sempre han generat un efecte de fascinació sobre les persones que els segueixen. Avui dia *youtubers* i *influencers* també tenen aquest rol i són referent indispensable per als joves, i també pels adults. Analitzem com ens influencien!
- **Jo soc entreteniment.** De receptors passius d'entreteniment hem passat a poder interactuar amb allò que veiem. I ara, fins i tot, disposem d'eines per crear i compartir el nostre contingut i convertir-nos en l'entreteniment dels altres. Quins continguts volem produir i per què?
- **Això també és publicitat.** Espots televisius, cartells publicitaris... Però també imatges infiltrades a les xarxes socials o productes exhibits per *influencers* i *youtubers*. Prenem consciència de tots els canals a través dels quals la publicitat ens impregna.
- **Saben el que volem?** Actualment les nostres cerques i accions a internet queden registrades i les marques tenen noves oportunitats per dirigir-se directament a nosaltres, el seu públic objectiu, segons els nostres gustos i interessos. Vivim totalment exposats?

- [El mòbil jo i els altres](#). Vivim dins i fora de les pantalles i el mòbil és ja una extensió de nosaltres mateixos. Cal ser conscients que allò que projectem a les xarxes forma part també de nosaltres. Cuidem la nostra identitat digital i afrontem el ciberassetjament.
- [La meva finestra al món](#). El mòbil ens acompanya sempre, l'utilitzem per comunicar-nos i socialitzar-nos, per veure el món i per projectar-nos públicament. Prenem consciència de les oportunitats i els riscos que aquesta eina ens brinda!

